

Bohoslužba na pamiatku reformácie – 31. október 2022

– Pramene viery –

Piesne: 90,1 471 474 450

L.: 1Mojž 26,12-33 – Izákov boj o studne

¹² Izák začal v tej krajine siať a v tom roku zožal stonásobne, lebo Hospodin ho požehnal. ¹³ Tak sa tento muž vzmohol a vzmáhal sa čoraz viac a viac, až sa stal veľmi zámožný. ¹⁴ Vlastnil stáda oviec, dobytká a početné služobníctvo. Preto mu Filištínci závideli. ¹⁵ Filištínci zasypali a prachom zahádzali všetky studne, ktoré vykopal sluhovia za čias Izákovho otca Abraháma. ¹⁶ Vtedy Abimelech povedal Izákovi: „Odíď od nás, lebo si oveľa mocnejší než my!“ ¹⁷ Nato Izák odtiaľ odišiel, utáboril sa v Gerárskom údolí a tam sa usídlil. ¹⁸ Izák znova vykopal studne vyhĺbené ešte za čias jeho otca Abraháma, ktoré po Abrahámovej smrti Filištínci zasypali. Pomenoval ich rovnako ako jeho otec. ¹⁹ Izákovi sluhovia pri výkope v Gerárskom údolí našli studňu s pramenitou vodou. ²⁰ Gerárski pastieri sa však preli s Izákovými pastiermi a hovorili: „To je naša voda!“ Preto sa tá studňa volá Ések, lebo sa s ním vadili. ²¹ Potom vykopali druhú studňu, ale aj pre tú sa hádali a pomenovali ju Sitna. ²² Odtiaľ odišiel a vykopal ďalšiu studňu, pre ktorú sa už nehádali. Pomenoval ju Rechobót a povedal: „Teraz nám Hospodin dožičil širý priestor, aby sme sa v kraji mohli rozmnožiť.“ ²³ Odtiaľ sa odsťahoval Izák do Beér-Šeby. ²⁴ Tam sa mu v noci zjavil Hospodin a povedal: „Ja som Boh tvojho otca Abraháma. Neboj sa, lebo som s tebou! Požehnám ťa a rozmnožím tvoje potomstvo pre Abraháma, svojho služobníka.“ ²⁵ Izák tam postavil oltár a vzýval Hospodinovo meno. Tam si rozložil aj stan a Izákovi sluhovia tam vykopali studňu. ²⁶ Prišiel k nemu Abimelech z Geráru, ako aj jeho priateľ Achuzzat a veliteľ jeho vojska Pichól. ²⁷ Izák im vtedy povedal: „Prečo ste prišli ku mne, veď ma nenávidíte a odohnali ste ma od seba!“ ²⁸ Oni na to odpovedali: „Presvedčili sme sa, že Hospodin je s tebou. Preto sme si povedali: Mali by sme uzavrieť prísahnú zmluvu – medzi nami a tebou –, ²⁹ že nám neublížiš, ako sme ti ani my neublížili. Veď sme ti preukazovali len dobro a prepustili sme ťa v pokoji. Ty si teraz Hospodinov požehnaný.“ ³⁰ Potom im pripravil hostinu a oni sa najedli a napili. ³¹ Včasráno vstali a prísahne uzavreli zmluvu. Izák ich potom prepustil a oni odišli od neho v pokoji. ³² V ten istý deň prišli Izákovi sluhovia a povedali mu o studni, ktorú vykopal: „Našli sme vodu!“ ³³ On ju nazval Šíbea, preto sa to mesto dodnes volá Beér-Šeba.

Modlime sa:

Otče náš nebeský! V tento - pre mnohých obyčajný, ale pre nás tak významný - deň sme Ti vďační za to, že sa o svoju cirkev staráš. Ďakujeme za ochranu, silu a za cieľ, ktorý je nám daný. Ďakujeme, že naprieč mnohým ľudským slabostiam a pochybnostiam ju svojím slovom a Duchom neúnavne obnovuješ. A ďakujeme, že do spoločenstva Tvojich detí môžeme pre Pána Ježiša Krista patriť aj my.

Odpusť, že toľko zlého napáchame aj tým, že si nevieme ceniť a vážiť duchovné hodnoty, ktoré máme. Odpusť, že aj v spoločenstve svätých, teda Tebou

povolaných sa tak isto vyskytujú všelijaké hriechy, nevraživosť, neochota, ľahostajnosť aj sklon k tomu, aby sme si Tvoje slovo vysvetľovali tak, ako sa to nám chce. Túžime po obnove; vieme, že má mať začiatok v nás. Uspôsob nás k tomu, aby Tvoje dielo v tomto smere nebolo zbytočné.

Prosíme, Otče náš, daj, aby sme si vedeli vážiť čistotu Tvojho slova, Tvoju úprimnú a obetavú lásku k nám. Ty nás neprestajne hľadáš, aby sme Pánom Ježišom Kristom obnovení sami prežili reformáciu svojich životov. Daj nám vytrvalosť do našich zápasov, ktoré používaš ako nástroje, aby sme dospeli k užšiemu spoločenstvu s Tebou. Prosíme, aby odkaz Tvojho slova otvoril náš zrak pochopiť Tvoje dielo, ktoré konáš aj v nás a pre nás – pre obnovu nášho života a posilnenie našej viery. Očakávame Ťa, prehovor k nám. V mene Ježiša Krista Ťa prosíme, vypočuj nás. *Amen*

„Izák znova vykopal studne vyhlbené ešte za čias jeho otca Abraháma, ktoré po Abrahámovej smrti Filištínci zasypali. Pomenoval ich rovnako ako jeho otec“.

1Mojž 26,18

Milí Bratia a milé Sestry!

V pamätný deň reformácie určite súhlasíte a spolu konštatujete so mnou, že o reformácii sa toho už skutočne veľmi veľa napísalo, povedalo aj utvorilo. A že do stredobodu pozornosti sa väčšinou dostali **ľudia**, ktorí boli vskutku **len nástrojmi** v Božích rukách, aby On ich prostredníctvom konal svoje dielo. Tým sa často **dôraz posunul** z Božieho diela na nástroj – **na človeka**. Toho je dobré sa vyvarovať. Význam sviatku je v tom, že dovoľíme Bohu, aby nám dal vidieť veľkosť a silu pôsobenia Ducha svätého prostredníctvom Jeho slova.

Najväčším dôkazom tohto faktu je práve Lutherových 95 téz. Keď si ich dnešný človek prečíta a zamyslí sa nad ich obsahom, tak sa nestačí dosť čudovať. Totiž nad tým, že **ako** tieto vety dokázali vyvrátiť zo základov vtedajšiu cirkev!? Tieto tézy vôbec **nie sú ostro formulované**, ale tak veľmi jemne, opatrne a lojálne, že ich podstata zostáva takmer v úplnej skrytosti.

Ako mohol Luther touto písomnosťou vyvolať reformáciu? Tak, že ju **nevypovolal on**, ani jeho napísané myšlienky, ale tú „revolúciu“ **spôsobil Duch Boží** a Luther bol v tomto diele jedným z mnohých nástrojov. **Prv sám** po dlhom vnútornom zápase **uveril** v Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa a **pod vedením Ducha svätého potom konal** v ten známy deň. Nám teda zostáva **ďakovať** za verných Božích vyznávačov, ktorých On mohol použiť a skrze ktorých pôsobil aj pre naše požehnanie. A aj vďaka poslušnosti a smelosti ich viery sa nám dostalo do dedičstva **Písmo sväté** a dôraz na čisté zvestovanie Slova Božieho.

Bratia a Sestry, reformácia však nemôže byť viazaná na jediný dátum, na jedinou udalosť. Pretože **bol to dlhší proces**, ktorý **vrcholil** 31. okt. 1517. Avšak ako aj

pred tým si Boh mnohých použil pre zvestovanie svojho čistého slova, tak aj po tomto dni boli mnohí, ktorí mnohokrát vyzdvihovali pravdu slova Božieho. A keď na to spomíname – aby sme nezostali len pri dejinách – treba dospieť k tomu, čo to všetko **pre nás** znamená, aký odkaz to **pre náš život** má, ktorý – ako zvykneme hovoriť – **potrebuje stálu reformáciu**. Aby tento odkaz bol pre nás osobným a smerodajným, **vezmime si k srdcu** počutý príbeh Izáka.

Totíž v tomto výraze *reformácia* máme niečo, čo sa často minie našej pozornosti. Myslím na *reformy*. Slovo blízke výrazu *reformácia* v nás obyčajne vyvoláva neistotu, pochybnosti. Tam, kde v spoločnosti prichádzajú s **reformami**, predpokladáme **niečo horšie, niečo pochybné, niečo, čo poprevracia doterajšie zvyklosti**, a vôbec nás to neteší. Ak si predstavujeme aj reformáciu na tento spôsob, že je to niečo nové, tak sme **na omyle**. **Nejde o niečo nové, ale o obnovenie platnosti** toho, čo už bolo Bohom dané. Teda preto je namieste **heslo: ad fontes** – čiže vrátiť sa k prameňom – k základom viery a k **Základu viery**. Reformácia, obnovenie je potrebná tam, kde sa staré zanedbalo, nastalo odbočenie, odchýlenie sa. *Ecclesia semper reformanda* je o tejto **stálej obnove** toho, k čomu ako platnému sa má cirkev i jedinec vrátiť.

Teraz sa už venujme **Izákovi**. Pri Abrahámovi a Jákobovi sa praotec Izák vždy **zdá byť v pozadí**. O jeho živote sa nezachovali akési mimoriadne správy či udalosti. Predsa je mimoriadnym **príkladom** v tej jednej veci, o ktorej sme čítali, v ktorej bol **zásadový a nesmierne vytrvalý**. Izák býval medzi Filištíncami, ktorí ho však vyhnaní spomedzi seba. Preto sa usadil v Gérarskom údolí. A to za stavu, o ktorom sme počuli, že „*Filištínci zasypali a prachom zahádzali všetky studne, ktoré vykopal sluhovia za čias Izákovho otca Abraháma.*“ Teda sú tam studne ešte z doby, kedy tam stanoval jeho otec. Sú v nepoužiteľnom stave. A Izákovi na tých studniach **záleží**. Voda je nevyhnutne potrebná k životu. Preto sa začal boj, počas ktorého „*Izák znova vykopal studne vyhlbené ešte za čias jeho otca Abraháma, ktoré po Abrahámovej smrti Filištínci zasypali. Pomenoval ich rovnako ako jeho otec.*“

Izákovi záležalo na týchto studniach, **nenechal ich** len tak a **neopustil**, ale **znovu ich vykopal**, vyčistil, vzal do užívania, lebo bez vody niet života. Vážil si a chránil tieto studne, hlásil sa k nim a **vyznával** svojím konaním, že sú mu vzácne. Izákovi záležalo na nich aj **ako na dedičstve** po otcovi. O tom svedčí aj poznámka, že tieto studne pomenoval rovnako ako jeho otec. **Pokračuje** teda v jeho „*tradícii*“, vstupuje na jeho miesto a zachová, ba zveľadí čo mu bolo zverené.

Dozvedáme sa totiž, že počas kopaní týchto studní objavili jeho ľudia **aj ďalšie pramene**. Išli ešte hlbšie a boli úspešní. Hospodin jeho snahu **požehnal** aj takýmto spôsobom. Bol to však **tvrdý boj** v tom zmysle, že Filištíncom sa to nepáčilo. Už aj tak bol Izák oveľa mocnejší, a preto si mysleli, že ak bude mať studne, ešte viacej zmohutnie. Preto gerárski pastieri sa s ním prali a hádali o studne a Izák **ustupoval** a postupoval ďalej. **Ale** popri tom naďalej **vytrvalo kopal studne** všade, kde sa usídlil – až našli živú vodu, prameň, o ktorý sa už s ním nikto nehádal a Hospodin

posilnil jeho pozíciu medzi Filištíncami. Izák je **príkladom vytrvalého človeka** vo svojich zápasoch, pretože **sa nevzdáva studní**, na ktorých je závislý jeho život, ba sa o ne stará.

Milí Bratia a milé Sestry! Práve v tomto jeho správaní môžeme pekne vystihnúť črty reformácie, obnovy. Záleží na živote. Ale **o podmienky** života treba zápasiť, **o vodu** treba viesť boj. **Zápas o studne** chce vytrvalosť. Pretože studne sú **zasypané, plné všelijakej špiny a nánosov**, a nepriateľ len tak nestrpí, aby boli studne vyčistené. Vážiť si staré pramene a snažiť sa ich vyčistiť – to je dôležité poslanie.

Reformácia nepriniesla nič nové a neslýchané, ale **ukázala, ako** je možné **odstrániť** kamene, prach, smetie – proste čím bolo znemožnené používať studne, aby vyčistené studne dávali čistú, životodarnú vodu. Bojovať o životné podmienky, zachovať si tak dedičstvo a obohacovať ním aj iných – to je **odkaz Izákovho zápasu** o studne.

Pre Izáka boli tieto, vo svojom stave vtedy nepoužiteľné studne dôležité. Nevzdal sa ich však a vynaložil veľa námahy, aby ich mohol vziať do používania. I keď ho to stálo nielen prácu a námahu, ale aj nebezpečenstvo zo strany nepriateľov. Pretože **vedel: v nich sú dané dôležité podmienky pre život**.

Bratia a Sestry, aj pre nás je v tom odkaz, aby sme hľadali a vážili si pramene, ktoré nám pomáhajú k životu. Aby sme **sa vrátili k tým prameňom**, ktoré boli našimi predkami vo viere chránené a vážené, a ktoré nám zanechali **ako dedičstvo**. *Ad fontes* – k prameňom – znamená nie menej, ako výzvu, ktorú vo svojej viere prijal aj pochopil aj Izák, keď začal svoj boj o studne. *Ad fontes* – je výzva, ktorá nám ukazuje predovšetkým na **Písmo sväté**, na slovo Božie, ktoré bolo základom obnovy cirkvi.

Ak nám ide o duchovnú obnovu, tak tá **nemôže nezačať u Písma**. Veď aj viera je z počutia a počutie zas skrze slovo Božie. Musí nám **záležať na čistote slova Božieho**, na jeho čistom zvestovaní, prijatí a aplikovaní v živote. To človek sa má oddať Slovu a nie prispôbiť si slovo k svojim predstavám alebo chúfkam. Nie náhodou bolo veľkým **objavom reformácie Písmo sväté** – jedna zo zakopaných, zahádzaných studní, ktorú bolo treba vyčistiť. Ak nestojíme o čistotu slova, tak môžeme zablúdiť, môžeme sa stať obeťami podvodu, môžeme namiesto živej vody zo studne byť napájaní opojným nápojom.

Tento prameň je zdrojom správy **o spasení**, že odpustenie Boh dáva jedine pre zástupnú obeť svojho Syna. Púhou milosťou, skrze vieru v Pána Ježiša Krista je možné získať spasenie. Do tohto prameňa tiež nahádzali všeličo: dobré skutky, vlastné zásluhy, zásluhy svätých, odpustkové cesty úniky pred Božím trestom za hriech, ľudské predpisy a podobne. Tento prameň bolo treba **vyčistiť** a treba ho **udržiavať v čistote**. Aj to je nám zverené **dedičstvo reformácie**.

Naša cirkev s hrdosťou vyznáva, že **sme cirkvou Slova**. Ale buďme úprimní – kde všade a čo všetko sa do týchto studní nahádza aj dnes... čo všetko v

našom cirkevnom i osobnom živote nie je v súlade s čistotou slova... Preto musíme **dbať o to duchovné dedičstvo**, ktoré sme dostali, aby sme ho chránili a zachovali čisté a také mohli **odovzdať** ďalej po nás prichádzajúcim. Reformácia tieto zakopané studne zbavila všetkého nánosu. Ide o to, **zachovať čistotu**, pretože bez čistých studní bude život problematický. **Nesnažme sa** preto o reformy, o vymýšľanie a zavedenie nových metód, pátosov a prvkov do duchovného života, ale **objavme** a vyzdvihnime túto čistotu studní – čistotu evanjelia, ktorá ako živá voda pôsobí, aby kto je ňou napojený, okriak, ožil a mal obnovený život skrze Ducha svätého. *Amen*

Modlime sa: Pane Ježišu Kriste, s vďakou sa chceme hlásiť k dedičstvu reformácie. Chválime Ťa predovšetkým za tých, ktorí svojim odovzdaným životom sú nám dodnes príkladom v tom, ako Ti slúžiť. Ďakujeme za našich predkov vo viere, ktorých si mohol použiť pri šírení čistého evanjelia. Sú nám príkladom o zachovaní, chránení a zveľaďovaní duchovného dedičstva.

Ďakujeme za všetkých, ktorí svojou oddanosťou vytrvalo čistili a kopali tie duchovné studne, ktoré nám aj dnes dávajú živú vodu Tvojho slova. Ďakujeme, že reformácia sa deje a že chceš aj nás do nej zapojiť, aby sme v zápase o čistotu slova aj my priložili ruku k dielu.

Odpusť, že vždy sa nechápavo snažíme o niečo nové, pritom by sme mali hľadať obnovu toho, čo už bolo dané. Odpusť, že si nevieme tak vážiť studne zdedené od našich predkov vo viere, ako to vedel Izák. Nech je nám príkladom svojou náročnou vytrvalosťou, aby sme hľadali život, ktorého prameň je v Tebe.

Prosíme o Tvoju cirkev v tomto svete, medzi nimi aj za tú našu – napriek všetkej našej biede, zmiluj sa nad nami. Daj, aby Tvoje dielo obnovy sme neblokovali, ale verne zachovali, aby aj pre našich potomkov mohlo byť Písmo sväté – ako Tvoje slovo – prameňom života. Svoje dielo reformácie konaj aj v našom osobnom živote, aby sa v ňom odzrkadľovala Tvoja prítomnosť a sláva.

Predkladáme Ti všetkých, ktorí aj za životu nebezpečných podmienok sa verne hlásia k Tebe a pri tom čerpajú silu z Tvojho slova. My zo svojho pohodlia, prosíme Ťa za prenasledovaných kresťanov vo svete. Za tých, ktorí Ťa odvážne vyznávajú, i keď za to musia draho zaplatiť. Nech moc Tvojho slova ich posilňuje a ich svedectvo požehná životy mnohých! Prosíme, daj nám tú milosť, aby sme Ti boli verní a zachovali sa podľa Tvojho slova. Veď ku komu by sme šli? Slová večného života máš. A to je to najviac, po čom túži naša duša. Buď nám teda prameňom života. *Amen*